

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА

СОЦИЈАЛЕН ПЛАН

2021-2024

СОДРЖИНА

- 1. Вовед**
 - 1.1. Социо – економски карактеристики на општината
 - 1.2. Законска регулатива
 - 1.3. Општинска структура за спроведување на Социјалниот план
- 2. Мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи на локално ниво и нивните потреби**
- 3. СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ**
 - 3.1 ПОСТОЕЧКИ СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ**
 - 3.1.1. Услуги на информирање и упатување
 - 3.1.2. Услуги на стручна помош и поддршка
 - 3.1.3. Услуги на советување
 - 3.1.4. Услуги во домот
 - 3.1.5. Услуги во заедницата
 - 3.1.6. Услуги за вон-семејна заштита
 - 3.2 НОВИ СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ**
 - 3.2.1. Услуги на информирање и упатување
 - 3.2.2. Услуги на стручна помош и поддршка
 - 3.2.3. Услуги на советување
 - 3.2.4. Услуги во домот
 - 3.2.5. Услуги во заедницата
 - 3.2.6. Услуги за вон-семејна заштита
 - 3.3 СОЦИЈАЛНИ РИЗИЦИ**
 - 3.4 Идентификување и приоретизирање на социјални ризици и услуги за нивно надминување
- 4. Потребни капацитети и финансиска поддршка**
- 5. Лиценцирање на даватели на услуги**

Вовед

Со цел да се запази интегритетот на Општина Крива Паланка и довербата на нашите граѓани со кои и за кои работиме во процесот на изработка на социјален план кој ќе придонесе полесен пристап до услугите и можностите за полесен пристап до целните групи и нивно интегрирање и вклучување во зедницата. Транзиционите периоди кои предолго траат во Република Северна Македонија, а согласно тоа и во Општина Крива Паланка, предизвикуваа и сеуште предизвикуваат системот на социјална заштита на државно, а со тоа и на локално ниво да се прилагодува на ново настатните сосостојби односно евидентирано нови проблеми и појави, пад на животниот стандард, намален бруто домашен производ, зголемена сиромаштија и појава на социо патолошки проблеми и појави, надворешна и внатрешна миграција со што посебно во руралните средини имаме незгрижени стари и изнемоштени, кои предизвикаа спроведување на низа реформски процеси во областа на социјалната заштита преку донесување на нови законски прописи, правилници, стратегии и сл.

Основа за изготвување на социјалниот план од страна на Советот за социјална заштита е регулирано со член 141 од Законот за социјална заштита во кој се определени правата и должностите на истиот.

Социјалниот план има за цел мапирање на социјалните проблеми на ранливите групи во општината, да изврши анализа на сегашните состојби и капацитети и расположливи социјални услуги, а посебно да ги утврди специфичните потреби за развој на социјални услуги во општина Крива Паланка на средорочен план издвојувајќи ги приоритетите по права, услуги, бројност на годишно ниво. Ова ќе биде појдовна основа при изготвување на годишните програми за социјална, детска и здравствена заштита во Општина Крива Паланка. Воведот не е прав вовед ако не ја потенцираме социјалната заштита која се остварува преку разни мерки и активности со цел за заштита од ризици, превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните со цел спречување на социјалната исклученост, подобрување на квалитетот на живот и посебно зајакнување на капацитетите за водење на самостоен и независен живот. Наведените состојби-ризичности ќе бидат анализирани подолу во социјалниот план.

Општина Крива Паланка во изминатите години континуирано, ги следи и детектира доминантните приоритети на ранливите групи во руралните и урбаните населби, а што е засновано и на се поголемиот број на барања од жителите за основна здравствена, социјална и хуманитарна поддршка и помош. Во рамките на своите расположливи материјални, кадровски и волонтерски капацитети се обезбедува периодична помош за најзагрозените лица.

Со предвидените активности за превенирање и спречување на понатамошното влошување на здравјето, социјалната негрижа, исклученост и општествена изолираност, ќе се подигне степенот на здравствена грижа кај старата популација и другите болни лица и ќе се поттикне социјалната инклузија на корисниците во најосновните текови од општествениот живот и локалната заедница. Сите овие мерки, пак, ќе го подобрат квалитетот на живот на ранливото население во овие рурални населби.

1.1. Социо – економски карактеристики на општината:

Општина Крива Паланка според својата географска диспозиција, е сместена во североисточниот дел на државата на граничната линија со Република Србија и Република Бугарија, простирајќи се на надморска височина на 450 м до 2252 м. Поголемиот дел од општината го зафаќа просторот помеѓу северните падини на планината Осогово, јужните падини на планината Герман. Општината зафаќа појас на две гранични линии, на север се граничи со Р.Србија, а на североисток со Р.Бугарија.

Општина Крива Паланка според Националната категоризација е категоризирана како рурално подрачје и опфаќа 18 урбани заедници и 33 Месни заедници (Баштево, Б'с, Варовиште, Борово, Габар, Голема Црцорија, Градец, Длабочица, Добровница, Дренак, Дрење, Дурачка Река, Жидилово, Киселица, Конопница, Костур, Кошари, Кркља, Крстов Дол, Лозаново, Луке, Мала Црцорија, Мартиница, Метежево, Мождивњак, Нерав, Огут, Осиче, Подржикоњ, Станци,Тлминци, Трново и Узем). Месните заедници се рурални населби со отежнати услови над 700 метри надморска висина, претежно од разбиен тип каде што домаќинствата се оддалечени едно од друго и поврзани со прилично лоша патна мрежа составена од земјени или макадам патишта по кои што отежнато се одвива сообраќајот во определени сезони во годината.

Соседни општини на Општина Крива Паланка се: Ранковце, Кратово, Македонска Каменица, Кочани, општина Кустендил во Р. Бугарија и општините Босилиград и Трговиште во Р. Србија. Градот лежи на коридорот Е-8, оддалечен 60 км од регионалниот центар Куманово и 100 км од Скопје, но и 100 км од Штип како центар на Источниот Плански регион. Општината е поврзана преку магистралниот пат А-2 Куманово - Крива Паланка - Деве Баир (граничен премин со Бугарија) на само 100 км од Бугарската престолнина Софија

Во општина Крива Паланка според Пописот од 2002 година живеат 20820 жители од кои 14558 или 69,5% живеат во градот Крива Паланка додека состојбата во 2018 година е 19.718 жители од кои мажи 10.207 и жени 9.511.

Според националната припадност во општината според Пописот од 2002 има: Македонци 19.998 или 96,6%, Роми 668 или 3,2%, Срби 103 или 0,5% и останати 51или 0,2%. Состојбата со старосната структура од вкупното население во општината во 2002 година е следната: од 0-14 години се 18%, од 15-64 години се 72 % и од 65 и повеќе се 10%.

Ако се земе во предвид дека Североисточниот регион е најнеразвиен регион во државата, а како рурална средина, општина Крива Паланка е соочена со најограничени капацитети и многу мали можности за обезбедување на соодветни стандарди и развој на заедницата, јасно е дека најголем дел од населението е соочено со огромен социјален ризик. Неповолните општествени околности претставуваат сериозна закана за задоволување и на најосновните потреби на населението низ целиот животен циклус, а особено кај старите лица, кои живеат во целосна социјална исклученост и под секакво достоинство на основните права на живеење. Овие ризици имаат големи неповолни последици врз целокупното население, кое се соочува со сиромаштија, глад, болести, несоодветни и субстандардни услови за домување, неписменост и несоодветно образование, отежната патна и комунална инфраструктура, недостапност до основните услуги за остварување

на правата од здравствена и социјална заштита, лоши комуникациски врски и многу други проблеми. Ова резултира со живот под секакво достоинство и ја наметнува потребата од хуман аспект за обезбедување на основните човекови права и услови на основни стандарди на живеење кое ние го детектираме во тригодишниот социјален план.

1.2. Законска регулатива

- ✓ Законот за социјална заштита (Службен весник на РСМ, бр.104 од 23.05.2019),
- ✓ Законот за изменување и дополнување на законот за социјална заштита (Службен весник на РСМ бр.146 од 17.07.2019 година),
- ✓ Закон за заштита на децата (Службен весник на РСМ БР.146 Од 17.07.2019 година),
- ✓ Национална стратегија за деинституционализација и Акиски план “Тримајник” ,
- ✓ Закон за семејство (Службен весник на РСМ, бр.153 од 20.10.2014),
- ✓ Закон за превенција, спречување и заштита од семејно насилство (Службен весник на РСМ, бр.150 од 02.09.2015),
- ✓ Закон за финансирање на единиците на Локална самоуправа (Службен весник на РСМ,бр.61/04, 96/04, 67/07, 156/09 и 47/11),
- ✓ Закон за локална самоуправа (Службен весникна РСМ, бр.5 од 29.01.2002),
- ✓ Закон за основно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17 и 64/18),
- ✓ Национална програма за социјална заштита (Службен весник на РСМ,бр.192 од 17.10.2016),
- ✓ Стратегија за стари лица 2010-2020
- ✓ други закони и подзаконски акти кои се однесуваат на социјалната, детската и здравствената заштита.

1.3. Општинска структура за спроведување на Социјалниот план

За остварување на дејноста на социјалната заштита Советот на Општина Крива Паланка формираше Совет за социјална заштита на општината. Одлуката за формирање на Совет за социјална заштита, вклучително и неговиот состав може да го видите во Анекс бр.1, Одлука за формирање на Општински совет за социјална заштита-верна на оригиналот, на крајот на планот.

Од организациската структура на општинската администрација на Општина Крива Паланка, за изработката на овој Социјален план беше вклучен Секторот за општи и правни работи, финансиски прашања и локален економски развој, односно Одделението за јавни дејности, економски развој и информатичка технологија. Одговорно лице е помладиот соработник за здравствена, социјална и детска заштита, Елена Христовска (контакт податоци, е-mail estankovska@krivapalanka.gov.mk и телефон 072/251-031)

2 Мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи на локално ниво и нивните потреби

Во согласност со Законот за социјална заштита, Националната стратегија за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост, Законот за рамномерен регионален развој, Програмата за регионален развој, како и останатите социјални политики и програми на државата, Стратегија за локален економски развој 2015-2020, Програмата за социјална, детска и здравствена заштита на Општина Крива Паланка, општината континуирано и посветено работи на социјалната добросостојба на своите граѓани.

За потребите на овој Социјален план беше направено социјално мапирање и беа консултирани и вклучени претставници на клучните институции, организации и здруженија на граѓани кои работат на територијата на Крива Паланка, а со цел да се постигне инклузивен и партиципативен процес преку кој заеднички се посветуваме на поквалитетен живот на нашите сограѓани. Секој од нив, од доменот на своето работење, придонесе со преглед и анализа на состојбите и даде предлози за потребна акција.

Прва специфика на општината е демографското стареење, кое за жал, е актуелен проблем на денешницата. Според податоците од пописот во 2002 година, во Крива Паланка има 2129 лица на возраст над 65 години, или како преглед по населени места тоа изгледа вака:

Ред.	Населено место	Вкупен број на население	Население над 65 години
1.	Б'с	63	11
2.	Баштево	13	8
3.	Борово	87	23
4.	Варовиште	87	15
5.	Габар	67	37
6.	Голема Црцорија	85	32
7.	Градец	318	96
8.	Длабочица	144	31
9.	Добровница	168	33
10.	Дренак	44	8
11.	Дрење	90	18
12.	Дурачка Река	290	68
13.	Жидилово	302	37
14.	Киселица	101	33
15.	Конопница	1.398	144

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

16.	Костур	38	9
17.	Кошари	21	1
18.	Крива Паланка	14.558	840
19.	Кркља	227	82
20.	Крстов дол	60	10
21.	Лозаново	53	11
22.	Луке	338	81
23.	Мала Црцорија	112	29
24.	Мартиница	157	26
25.	Метежево	50	23
26.	Мождивњак	770	99
27.	Нерав	175	31
28.	Огут	152	41
29.	Осиче	51	25
30.	Подржикоњ	116	56
31.	Станци	203	48
	В к у п н о:	20.820	2.129

Иако е поминато многу време од последниот попис и поради перманентната миграција внатре во Општината, во Државата и надвор од неа, се очекуваат одредени варијации во дадениот преглед. Одреден број стари лица од село се преселиле во градот, други по заминување во пензија од град се преселиле во село, некои починале, но животниот век е постојано во пораст, така да старите лица се тука во Општината и помалку или повеќе со самата старост претставуваат ранлива категорија.

Втора, и не помалку важна специфика е нерамномерноста во развојот и нееднаквоста на условите за живот во различните делови на општината. Руралните населби со своите карактеристики се разликуваат од урбаните средини, па затоа и потребите и приоритетите на населението од овие подрачја се различни, а во тој контекст и начинот на справувањето со предизвиците во општествено-социјалното живеење. Од прегледот на претходно извршени теренски анализи во руралните средини, произлегува заклучокот дека лицата во руралните средини се почесто во социјален ризик, особено старите кои често остануваат да живеат сами, дополнително што голема е веројатност да се соочуваат и со нарушување на психофизичките способности и здравјето. Моносите за нивна помош и поддршка од страна на соседите е минимални бидејќи селата се од разбиен тип, со голема оддалеченост на домаќинствата една од друга и поради тоа што сите жители во овие села се претежно стари лица. Во руралните средини особено е изразена и сиромаштијата, а голем број семејства живеат без обезбедени елементарни услови за егзистенција и најголем дел од нив се на товар на државата.

Според собраните податоци се направи мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи и нивните потреби, а во продолжение даваме преглед на состојбата.

- ✓ Според последната евиденција на ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка, 333 стари лица се без основни средства за живот, 40 стари лица се без семејна грижа и 6 лица се без средства за живот. Бројот на стари и изнемоштени кои живеат во самечки домаќинства е околу 600 лица. Бројките се резултат на масовното иселување на младите од Општина Крива Паланка, по што во многу семејства се останати само стари, болни и изнемоштени лица, кои не можат да обезбедат основна социјална и здравствена грижа, или не можат да ги задоволат своите основни животни потреби. Ваквата ситуација, особено влијае на опаѓање на квалитетот на животот на оваа ранлива група, а посебно ранливи се старите лица во руралните средини.
- ✓ Врз основа на повеќе истражувања и анализи спроведени од Општинската организација на Црвен крст во Крива Паланка, која интензивно и успешно имплементира проекти за грижа за стари лица од 2005 година до денес, се констатира следната состојба:
 - Најголем дел од старите лица имаат пензија (лична, семејна, земјоделска), која им овозможува услови за скромен живот.
 - Поголемиот дел живеат сами (вдовец/вдовица)
 - Речиси сите имаат здравствени проблеми (90% ревматски заболувања, 85% кардиоваскуларни заболувања, 45% дијабет)
 - Одржувањето на личната хигиена и хигиената во домот и набавката и подготовката на храна им претставува тешкотија.
 - За посета на лекар и набавка на лекара се потполно зависни од друг;
 - Преовладува чувството на осаменост, непотребност и отфрленост.
- ✓ Бројот на пензионери на територија на Општина Крива Паланка е околу 2500 лица. Голем дел од нив секојдневно се соочуваат со проблеми од осаменост, изолираност, потешкотии во домот и секојдневните активности. Тие се организирани во Здружение на пензионерите - Крива Паланка и Клуб на пензионери „Достоинствен живот“ во рамки на ОО Црвен Крст Крива Паланка. Здруженијата реализираат активности согласно нивната годишна програма, најчесто преку учество на членовите во организација на настани, културно забавни активности, креативни работилници, и друго. Црвениот Крст покрај интензивна поддршка за подобар и поквалитетен живот вложува и во здраво и активно стареење на пензионерите.
- ✓ Состојбата на лица со попреченост (лица со интелектуална и телесна попреченост, телесни инвалиди, деца со аутизам, деца со говорни недостатоци, деца со ретки болести, лица со комбинирани пречки, лица со оштетен вид и слух, лица со тешка и најтешка попреченост, лица со пречки во менталниот развој) во Крива Паланка е следната:
 - 48 лица со оштетен вид,

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

- 57 лица со оштетен слух,
 - 547 лица со пречки во телесниот инвалидитет, од кои 298 лица со тешка попреченост и 249 лица со најтешка попреченост,
 - 87 лица со пречки во менталниот развој,
 - 262 лица со комбинирани пречки.
- ✓ Во Центарот за вработување - Крива Паланка евидентирани се 2228 лица како активни баратели на работа и 1012 лица како пасивни баратели на работа. Долгорочната невработеност кај активните баратели на работа, без разлика дали се млади лица, лица во поодминати години или лица со попреченост, е проблем од големо значење и води кон сиромаштија и миграција надвор од Општина Крива Паланка.
 - ✓ Според податоците на ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка има евидентирано 1308 корисници на права од социјална заштита на територија на општината и тоа:
 - 286 корисници на гарантирана минимална помош, детски и образовен додаток
 - 799 корисници на надоместок за помош и нега
 - 27 корисници на социјална пензија
 - 119 корисници на надоместок заради попреченост
 - 3 корисници на надоместок заради скратено работно време
 - 5 корисници на траен надоместок на родител на дете со попреченост
 - 69 корисници на посебен додаток
 - ✓ Бројот на бракоразводни постапки во општината за 2020 година -10 бракоразводи, 2019 година -23 бракоразводи, 2018 година -17 бракоразводи постапки, соодветно, а евидентирани се и 10 жртви на семејно насилство за периодот јануари - зај 2020 година.
 - ✓ Во ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка евидентирани се и 9 лица - малолетни деликвенти, сторители на кривични дела, кои имаат кривични пријави заради направени прекршоци во заедницата (вклучително кражби, разбивање на дуќани и куќи, итн)
 - ✓ Во Крива Паланка живеат 161 ромски семејства, од кои 17 се самечки домаќинства, а останатите со бројност до шест члена.

3. СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се остварува преку мерки, активности, програми и политики за заштита од социјални ризици, превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните. Со Законот за социјална заштита се уредуваат системот и организацијата на социјалната заштита, корисниците на социјалната заштита, правата на парична помош и социјалните услуги, постапките за остварување на правата и користење на услугите, вршење на дејноста на социјалната заштита, кадрите, финансирањето и надзорот над вршењето на социјалната заштита и други прашања од значење за вршењето на дејноста на социјалната заштита.

Најважен сегмент за локална интервенција е воспоставувањето на мрежа на даватели на социјални услуги која ја сочинуваат јавни установите за социјална заштита и други овластени даватели на социјални услуги (здруженија, други домашни и странски правни лица), со кои Министерството за труд и социјална политика, односно општината, склучиле управен договор за давање социјални услуги, како и физичко лице кое добило дозвола за вршење на работи од социјална заштита како професионална дејност и склучило договор со центарот за социјална работа.

Во изминатиот период општина Крива Паланка посветено работеше на обезбедувањето на потребните услови кои ќе придонесат кон превенција и надминување на социјалните проблеми на нашите сограѓани, но и на воспоставување на функционални социјални услуги кои ќе ги штитат од нови социјални ризици.

3.1 ПОСТОЕЧКИ СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ

Во изминатиот период општина Крива Паланка има посветено големо внимание за креирање на услови за обезбедување на социјални услуги. Спроведени се и бројни проекти со поддршка на различни донатори во кои се пилотирани различни активности кои имаат потенцијал да прераснат во социјални услуги.

Најмногу активности се реализирани преку учеството во Програмата за општинско - корисна работа (во понатамошниот текст ќе се употребува скратеницата ОКР) спроведена во соработка и финансиска поддршка на општина Крива Паланка со УНДП, АВРМ, МТСП, ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка и веќе се изградени капацитети кои може да се искористат веднаш по лиценцирање на давателите на услуги, согласно законските норми на Министерството за труд и социјална политика и донесените Правилници. Реализираните активности од оваа програма за поддршка на старите лица, лицата со попреченост и образовните асистенти кои им помагаат на лицата со пречки во образовниот процес ги наведуваме како тековни услуги иако вклучените провајдери не се сертифицирани и немаат решение за давање нега во домот.

Од социјалните услуги кои се обезбедуваат согласно со Законот за социјална заштита, во моментов постојат:

3.1.1. Услуги на информирање и упатување, согласно член 71 од Законот за социјална заштита се обезбедени преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка.

3.1.2. Услуги на стручна помош и поддршка, согласно член 72 од Законот за социјална заштита обезбедени преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка.

3.1.3. Услуги на советување, согласно член 73 од Законот за социјална заштита се обезбедени преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи - Крива Паланка.

Дополнително, здружението ЦПЛИП ПОРАКА¹ кое во Крива Паланка брои 80 членови, дава услуги од советодавна работа на своите членови - лица со интелектуална и телесна попреченост и нивните родители.

3.1.4. Услуги во домот

Помош и нега во домот

- Грижа и нега во домашни услови за стари и изнемоштени лица во рурални средини каде се опфатени 9 рурални населби и над 200 корисници, е давана во периодот 2016-2020 година во рамки на ОКР. Негователите во домашни услови овозможуваа дружење и комуникација со старите и изнемоштени лица, даваа морална и советодавна помош, спроведуваа превентивни здравствени активности, како што се: мерење на притисок, мерење на шеќер во крвта, мерење на температура, контрола на начинот на земање на лекови пропишани од матичен лекар, контрола на рокот на лековите, остваруваа и им овозможуваа комуникација со свои блиски, комуникација со институции, закажуваа термини за посети како и помагаа во обавувањето на разни домашни потреби (набавка на намирници, плаќање на сметки, грижа за затоплувањето и облекувањето, приготвување на топли напитки, помош околу хигиената низ домот и слични активности). Услугата е надолполнета и со вклучување на релаксирачка масажа за стари лица кои искажале интерес, од страна на сертифициран масер-терапевт. Дополнителна вредност е тоа што масерот-терапевт е со попреченост (100% слепило) и преку оваа работа тој може да биде активен.

- Мобилните тимови, организирани од Црвениот крст и во рамки на ОКР, посебно внимание посветуваа на грижата за ранливите поединци во зимски услови на непроодни патишта и недостиг на основни прехранбени продукти, обезбедување на вода за пиење и огрев за затоплување на домовите. Во одредени случаи беше воспоставена и координација и домашни посети заедно со матичниот лекар за болните во критична здравствена состојба. Услугата на интервенција ја искористиле 300 најкритични стари лица, кои биле препуштени сами на себе, во тешка здравствена состојба, најчесто без можност за мобилност.

3.1.5. Услуги во заедницата

Услуга за дневен престој - Дневен центар за лица со интелектуална и умерена попреченост, управуван и финансиран од МТСП кој дневно згрижува 22 лица со интелектуална попреченост, телесна попреченост и комбинирани пречки во развојот. Центарот има вработено стручен кадар од 5 лица и тоа 3 социјални работници меѓу кои еден е координатор на целата група, 1 специјален едукатор и рехабилитатор и 1 медицинска сестра). Во оваа установа штитениците секојдневно добиваат услуги односно обука за самостоен живот и работа, секојдневна социјализација, контакт со надворешниот свет, заземаат учество во културно забавниот живот организиран од страна на основните и средното училиште, настани и манифестации организирани од страна на општината и други одбележувања на некои позначајни датуми. Со помош на програмата ОКР беше вклучен и дипломиран социјален работник кој во Дневниот центар организираше дополнителни активности за корисниците.

- Одличен пример за ресоцијализација е вклучувањето на корисниците на Дневниот центар за лицата со интелектуална и телесна попреченост во проектните активности во проектот координиран од здружението ТАКТ, финансиран од Германско Друштво за меѓународна соработка -ГИЗ и имплементиран од локалното партнерство "Спорт за сите"(www.takt.org.mk). Дополнително со помош на проектот за корисниците на Центарот биле обезбедени статичен велосипед и спортски реквизити.

3.1.6. Услуги за вон-семејна заштита

Живеење со поддршка - 4 деца без родителска грижа од кои 3 деца се сместени во стамбени единици во „СОС Детско село“ и 1 дете е сместено во Дом за деца без родители и родителска грижа „11-ти Октомври“

Згрижување во семејство е обезбедено за:

- 3 малолетни лица, каде родителот е спречен да врши родителска должност се згрижени во згрижувачко семејство во соседни општини
- 2 возрасни лица со комбинирани пречки, кои немаат услови за живот во сопственото семејство се сместени кај блиски сродници во с. Мартиница.
- 1 малолетно лице, напуштено од своето семејство е сместено кај блиски сродници во с. Мартиница.
- 3 возрасни лица со пречки во развојот, без семејна грижа и без блиски сродници се сместени во згрижувачко семејство во Крива Паланка.

Сместување во установа е обезбедено за 8 стари лица:

- 5 стари лица се сместени во Домот за стари лица Зафир Сајто во Куманово
- 3 лица се сместени во Дом за стари лица 13ти Ноември-Скопје

3.2 НОВИ СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ

Како инвестиција во добросостојбата на граѓаните, за следниот период е планиран развој на нови социјални услуги. Со оглед на финансиската состојба и големината на општината услугите се планира да бидат обезбедени преку соработки со донатори, проекти и грантови.

3.2.1. Услуги на информирање и упатување

Покрај постоечката работа на ЦСР, оваа услуга може да се дава и преку инфо-точка во општината, односно да се споделуваат информации кои се подготвени од нив. На пример:

- неопходно е да се развие посебен сет на информации за вклучување на пазарот на трудот на лицата кои се долгорочно невработени или тешко вработливи и лицата со попреченост кои се на евиденцијата на Центарот за вработување.
- Со оглед на големиот број на Ромско население во општината, а во насока на намалување на сиромаштијата, потребно е да се даде дополнителна помош и поддршка при услугите за информирање и упатување за искористување на правата од социјалната и здравствената заштита и можностите поврзани со активација и вработување.

3.2.2. Услуги на стручна помош и поддршка

Долгоочекуваното работење на случај од страна на стручните лица на ЦСР ќе биде од голема помош за ромското население кое се соочува со комплексни семејни ситуации и тешко може без поддршка да ги надмине проблемите.

3.2.3. Услуги на советување

- Општината е спремна да поддржи работа на стручни (граѓански) организации кои би понудиле советувањата работа за различни категории граѓани во социјален ризик, надвор од она што го обезбедува МТСП. Младински центар, во своите рамки би обезбедувал советувањата работа за деца и младинци во различни социјални ризици (вклучително и деликвенти, нарушени семејни односи, жртви на семејно насилство, жртви на врничко насилство, итн.).

3.2.4. Услуги во домот

3.4.1. Помош и нега во домот

- Општина Крива Паланка има потреба од формирање на Центар за давање услуги во домашни услови за стари и изнемоштени лица „Одговорни институции - среќни граѓани“. Оваа потреба Општина Крива Паланка во соработка со ОО Црвен Крст - Крива Паланка како проект ја аплицираше на Јавниот повик за Социјални услуги од страна на МТСП со Светска Банка. Во тек е процесот на избор на проекти кои ќе го добијат финансирањето. Проектните активности опфаќаат формирање и опремување на Центар за давање на социјални услуги на стари, осамени и изнемоштени лица во домашни услови, обезбедување на социјална и здравствена грижа на истите, едукација на невработени лица со помош и поддршка во домашни услови на наведената категорија на лица и набавка на моторно возило за спроведување на активностите.

Лична асистенција

- Според податоците добиени од мапирањето за лицата со попреченост на територија на општина Крива Паланка има недостаток и потреба од услугата лична и персонална асистенција. Оваа услуга ќе придонесе за независно и самостојно живеење на лицата со попреченост и нивно активно и рамноправно учество во заедницата и во општеството во целина,

обезбедувајќи поддршка за нивно осамостојување, согласно индивидуалните потреби. Развојот на услугата ќе се базира на правилниците од Законот за социјална заштита.

3.2.5. Услуги во заедницата

Услуга за дневен престој

- Дневни центри за активно и здраво стареење, во партнерство со пензионерските здруженија во Крива Паланка кои би имале за цел да ги подобрат психосоцијалните и физички способности на старите лица. Потребни се 3 простори, со доволно капацитет за спортски активности.

- Младински центар, согласно со Стратегијата за млади на општина Крива Паланка, кој покрај активности за дружење и креативна работа, во своите рамки би обезбедувал и услуги на дневен престој за деца и младинци во различни социјални ризици, како дополнување на советодавната работа. Вака комбинираниот простор ќе даде поддршка во ресоцијализација и реинтеграција на младите во социјален ризик.

3.2.6. Услуги за вон-семејна заштита

Живеење со поддршка

- обезбедување на мали групни домови на лица со попреченост над 26 годишна возраст

- обезбедување на стамбени единици

Згрижување во семејство

- Иако оваа услуга е управувана од МТСП, општината може да даде значителен придонес во поддршка на кампањата за обезбедување згрижувачки семејства или да прави промоција на својата територија.

Сместување во установа

- Идентификувана е потреба од изградба на Дом за стари лица. Дополнително ќе се работи на изработка на стручна студија за потребата, капацитетот и локацијата за изградба.

Покрај овие услуги, а согласно потребата и поучени од претходни искуства ја оставаме отворена можноста да се развиваат иновативни услуги. Една од нив е обезбедување и/или дистрибуција на храна за социјално загрозуени семејства и стари и изнемоштени лица.

3.3 СОЦИЈАЛНИ РИЗИЦИ

Социјален ризик е состојбата која има потенцијал да го отежни или оневозможи непреченото социјалното функционирање на поединецот, семејството и одредна група, која може да дојде во потреба од социјална помош. Со изработката на овој Социјален план, меѓудругото, ги идентификуваме постоечките социјални ризици и правиме приоретизација врз која ќе се заснова идниот развој на социјалните услуги.

Според состојбите во општината прикажани погоре, најголеми социјални ризици во Крива Паланка се:

- Старост
- Попреченост
- Сиромаштија
- Деца во судир со законот

3.4 Идентификување и приоретизирање на социјални ризици и услуги за нивно надминување

Социјален ризик	Спецификација на социјални ризици	Постоечки услуги	Постоечки човечки ресурси	Развој на нови услуги	Потребни ресурси
1.Стари лица	1.1 Над 65 1.2 Изнемоштени стари лица 1.3 Стари лица со физичка попреченост 1.4 Стари лицаа со хронични болести		Медицински сестри	-Услуги во домот (помош и нега во домот) - Услуги во заедницата (услуга за дневен престој) - Услуги на вон-семејна заштита	-Координатор сертифициран и негователи/ки -Социјален работник -Лични асистенти Физиотерапевт и

2. Лица со попреченост	2.1 Лица со интелектуална попреченост 2.2 Лица со физичка попреченост 2.3 Аутизам 2.4 Лица со ретки болести	Услуга во заедницата (услуга за дневен престој)	- 3 Социјални работници -1 Специјален едукатор и рехабилитатор - 1 Медицинска сестра	- Услуга во домот (личан асистенција) - Услуги на вон-семејна заштита (живеење со поддршка)	-Лични асистенти на лица со попреченост - Асистенти за асистирано живеење -Социјален работник -Педагог -Логопед -Медицински сестри
3.Невработени лица и млади невработени	3.1 Активни баратели на работа 3.2 долгорочно невработени над 50 години 3.3 Невработени лица со одредена попреченост, а баратели на работа		Вработени во ЦСР	-Услуги за информирање и упатување - Услуги на советување	-Специјален едукатор и рехабилитатор
4. Лица со нарушени семејни односи	5.1 Жртви на семејно насилство 5.2 Лица во бракоразводни постапки		Вработени во ЦСР	- Услуги во заедницата (услуги за привремен престој) -Услуги на стручна помош и поддршка - Услуги на советување	-Социјален работник -Психолог

5. Млади лица	6.1 Малолетни деликвенти сторители на кривично дело 6.2 Млади лица со попреченост 6.3 Млади невработени лица 6.4 Млади лица и деца од Ромската заедница без образование		Вработени во ЦСР	- Услуги на стручна помош и поддршка - Услуги на советување - Услуги во заедницата (услуга од дневен или привремен престој)	- Врснички едукатори - Психолог - Педагог - Социјален работник - Специјлен едукатор и рехабилитатор - Логопед
---------------	--	--	------------------	---	--

4. Потребни капацитети и финансиска поддршка

Нова услуга	Форма	Инфраструктура (постоечки, во изградба, потребна реконструкција, потребна адаптација, нема) и опрема	Капацитет/опфат (број на корисници, површина, територија, итн?)	Потребни финансиски средства	Извори на финансирање или начин на прибирање на потребните финансиски средства	Планирана соработка со:	Време/период на реализација:
Живеење со поддршка	Мали стамбени единици	Изградба или адаптација на постоечки стамбени единици	Задружен дом во с.Жидилово, со капацитет 12 стамбени единици, површина од 232 м ²	400.000 евра	Проекти преку донатори, грантови. -Буџет на Општина Крива Паланка	-МТСП -ЈУ МЦСР -Крива Паланка -НВО	24 месеци

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

Услуга во заедницата	Дневен центар за лица со интелектуална и умерена попреченост	- Реконструкција и адаптација на постоечкиот простор - Набавка на технологија за квалитетен психички и физички развој на корисниците	Зградата на постоечкиот Дневен центар, со капацитет од 30 корисници и површина од 260 м ²	200 000 евра	Проекти преку донатори, грантови. -Буџет на Општина Крива Паланка	-МТСП -ЈУ МЦСР -КРИВА ПАЛАНКА -НВО	24 месеци
Сместување во установа на стари лица без семејна грижа	Дом за стари лица	Изградба или реконструкција и адаптација на руинирана зграда	Неискористен руиниран дел од ученички дом „Боро менков“ со капацитет од 20 корисници и површина од 300 м ² -Руинирана зграда Во сопственост на ПИОМ (Пензионерски дом) капацитет од 20 корисници и површина од 230 м ²	400 000 евра	-Проекти преку донатори, грантови -Буџет на Општина Крива Паланка	-МТСП -ЈУ МЦСР -КРИВА ПАЛАНКА -НВО	24 месеци
Услуга во заедницата и Услуги на советување	Младински центар	Реконструкција и преадаптација на постоечки објекти во државна /општинска сопственост	Објект преземен од Мин.за правда со капацитет од 100 корисници и површина од 291 м ²	200 000 евра	Проекти преку донатори, грантови -Буџет на Општина Крива Паланка	ЕУ Фондови; Национални програми; Агенција за млади и спорт; Други донатори; Општина Крива Паланка	24 месеци

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

Услуга во заедницата	Дневен центар за активно и здраво стареење	- Вработување на координатори - Опрема и средства за активности	3 простории просториите во рамки на Здружението на Пензионери и ОО Црвен Крст	20.000 евра	Проекти преку донатори, грантови. -Буџет на Општина Крива Паланка	Здружението на пензионери и клубот на пензионери во рамки на оо Црвен Крст „достоинствен живот“	18 месеци
Услуга во заедницата	Сензорна соба	Опременување	Дневниот центар или училница во основните училишта. со капацитет од 10 корисници и површина од 100 м ²	10.000 евра	Проекти преку донатори, грантови. -Буџет на Општина Крива Паланка	Локалните градинки, училишта, Дневен центар и НВО	24 месеци
Услуга во домот	Помош и нега во домот		ОО Црвен Крст	30.000 евра	Во рамки на МТСП преку Светска Банка	МТСП Светска банка ЈУ МЦСР-Крива Паланка ОО Црвен крст-Крива Паланка	18 месеци
Услуги на информирање и упатување	Давање на социјални услуги	Адаптација на простор во општинската зграда		10.000 евра	Проекти преку донатори, грантови. -Буџет на Општина Крива Паланка		18 месеци

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

5. Лиценцирање на даватели на услуги

Според законот за социјална заштита МТСП издава дозвола за вршење работи од социјална заштита на правни и физички лица под услови утврдени со овој закон, утврдува стандарди и нормативи за давање социјални услуги. Соодветно на потребите на новите социјални услуги ќе се врши дополнително лиценцирање согласно со правилниците кои произлегуваат од Законот. Во моментот Црвен крст на Република Северна Македонија Општинска организација Крива Паланка е во процес на лиценцирање на посебната програма за негувател/ка за помош и нега на стари лица и лица со попреченост.

Врз основа на член 22 став 7 од Законот за Локална самоуправа („Службен весник на РМ, бр.05/02) и член 14 став 1 точка 11 и 41 од Статутот на Општина Крива Паланка („Службен гласник на Општина Крива Паланка“ бр.08/10, 08/14, 02/18 и 03/19), а во врска со член 141 и 142 од Законот за Социјална заштита („Службен весник на РСМ бр.104/19), Советот на Општина Крива Паланка на седницата одржана на 27.09.2019 година, донесе

ОДЛУКА

за формирање Општински совет за социјална заштита

Член 1

Со оваа Одлука се формира Општински совет за социјална заштита.

Член 2

Општинскиот совет за социјална заштита е составен од претставници на општинската администрација, центарот за социјална работа, даватели на услуги, здруженија, верски заедници и други правни и физички лица кои вршат дејност на социјална заштита, установи од областа на образованието, здравствената заштита, вработувањето, полиција или јавно обвинителство, од подрачјето на Општина Крива Паланка.

Член 3

Општинскиот совет за социјална заштита брои 11 (единаесет) членови.

Член 4

Мандатот на членовите на Општинскиот совет за социјална заштита е во траење од 4 (четири) години, со право на повторен избор.

Член 5

Оваа Одлука влегува во сила од со денот на донесувањето, а истата ќе биде објавена во Службен гласник на Општина Крива Паланка.

Бр. 09-3053/15
27.09.2019 година
Крива Паланка

СОВЕТ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА
Претседател
Изабела Павловска

Врз основа на член 22 став 7 од Законот за Локална самоуправа („Службен весник на РМ, бр.05/02) и член 14 став 1 точка 11 и 41 од Статутот на Општина Крива Паланка („Службен гласник на Општина Крива Паланка“ бр.08/10, 08/14, 02/18 и 03/19), а во врска со член 141 и 142 од Законот за Социјална заштита („Службен весник на РСМ бр.104/19), Советот на Општина Крива Паланка на седницата одржана на 27.09.2019 година, донесе

РЕШЕНИЕ

за именување членови на Општински совет за социјална заштита

Член 1

За членови на Општинскиот совет за социјална заштита се именуваат:

- Елена Христовска –претставник од Општина Крива Паланка
- Жаклина Димитриевска – претставник од ЈУ Меѓуопштински Центар за социјални работи Крива Паланка
- Михајло Колев – претставник од ЦИПЛИП „Порака“
- Дарко Пешевски –претставник од Црвен Крст- Крива Паланка
- Сретимир Николовски –претставник од ЈЗУ Здравствен Дом „Димитар Арсов“ – Крива Паланка
- Снежана Јакимовска – претставник од ООУ „Илинден“ Крива Паланка
- Марина Митовска Јакимовска – претставник од ООУ „Јоаким Крчовски“ Крива Паланка
- Славка Величковска –претставник од СОУ „Горче Петров“ Крива Паланка
- Бранко Тодоровски –претставник од ОУД „Боро Менков“ Крива Паланка
- Сашка Пешовска–претставник од ОЈУДГ „Детелинка“ Крива Паланка
- Орце Трајановски–претставник од МВР Крива Паланка

Член 2

Членовите на Општинскиот совет за социјална заштита се именуваат со мандат во траење од 4 (четири) години, со право на повторен избор.

Член 3

Решението влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен Гласник на Општина Крива Паланка“.

Бр. 09-3053/17
27.09.2019 година
Крива Паланка

Совет на Општина Крива Паланка
Претседател
Изабела Павловска

SUPPORTING MODERNIZATION AND DE-INSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES

РЕЗИМЕ

- Учесници и соработници за изработка на Социјалниот план 2020-2024 година за Општина Крива Паланка
- Општина Крива Паланка
- Советот за социјална заштита при Општина Крива Паланка
- Министерство за труд и социјална политика
- ЕПТИСА
- ОО Црвен Крст-Крива Паланка
- ЈУ Меѓуопштински центар за социјални работи-Крива Паланка
- Здружение на пензионери- Крива Паланка
- ЦПЛИП „Порака“ -Крива Паланка

Благодарност до сите учесници кои дадоа особено значаен придонес за изработка на Социјалниот план за Општина Крива Паланка со кој ќе се подобри квалитетот на живот на граѓаните.